

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 3Co/50/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119207492
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 04. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Angelika Sopoligová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2022:7119207492.1

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Angeliky Sopoligovej a členov senátu JUDr. Ľuboša Kunaya a JUDr. Petra Tutka v spore žalobkyne: Z. Z., nar. X.X.XXXX, bytom v E., E. XX proti žalovanému: Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., so sídlom v Banskej Štiavnici, Radničné námestie 8, IČO: 36 022 047, o náhradu škody vo výške 453.409,72 eur s prísl., o odvolaní žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Košice I č.k. 12C/20/2019-252 zo dňa 14. októbra 2021

rozhodol:

Z r u š u j e rozsudok a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Košice I (ďalej len „súd“ alebo „súd prvej inštancie“) rozsudkom označeným v záhlaví tohto rozhodnutia rozhodol v tomto znení:

- I. Konanie o zaplatenie sumy 24 035,- eur z a s t a v u j e.
- II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.
- III. Žalovanému náhradu trov konania n e p r i z n á v a.

2. Rozhodol tak o žalobe, ktorú žalobkyňa doručila súdu prvej inštancie dňa 1.7.2019 a ktorou sa domáhala proti žalovanému náhrady škody vo výške 453.409,72 eur s 5% úrokom z omeškania z dlžnej sumy od 14.6.2019 do zaplatenia, ako aj náhrady trovy konania. Žalobu odôvodňovala zákonom č. 364/2004 Z. z. o vodách, keďže pozemky sa nachádzajú v ochrannom pásme II. stupňa vodohospodárskej nádrže Starina a stali sa pre ňu nedostupné na poľnohospodárske využitie od roku 1985, i keď je ich vlastníčkou, nakoľko v katastrálnom území Zvala vlastní 44 763 m², za čo požaduje finančné odškodnenie vo vyčíslenej výške. K žalobe pripojila technicko-geodetickú dokumentáciu, vyznačenie hranice ochranného pásma II. stupňa vodnej nádrže Starina a grafickú identifikáciu. Na základe uznesenia súdu prvej inštancie na odstránenie vád žaloby, žalobkyňa odôvodnenie žaloby doplnila tým, že je podielovou spoluvlastníčkou nehnuteľností evidovaných Okresným úradom Snina, katastrálny odbor na liste vlastníctva č. XX, okres K., obec K., katastrálne územie T., ktoré opísala v podaní, pričom vlastní spoluvlastnícke podiely na uvedených nehnuteľnostiach o celkovej výmere 49 667 m² s tým, že z grafickej identifikácie a vyznačenia hranice ochranného pásma II. stupňa VN Starina č. XXX-XXXX-P. zo dňa 1.4.2019 vyplýva, že všetky parcely registra E-KN evidované na LV č. XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX, XXX sa nachádzajú v ochrannom pásme II. stupňa vodárenskej nádrže Starina. Parcely registra E-KN č. XXXX, XXX B. XXX síce nezasahujú do OP II. stupňa VN Starina, avšak tieto parcely sú nevyužiteľné, pretože jediný prístup k týmto parcelám je cez parcely, ktoré sa v OP II. stupňa VN Starina nachádzajú. Prevádzkovateľom vodárenskej nádrže Starina je žalovaný. Ako spoluvlastník uvedených nehnuteľností je žalobkyňa obmedzená v užívaní pozemkov nachádzajúcich v ochrannom pásme II. stupňa Starina, pričom uvedenú skutočnosť preukazuje rozhodnutie č. Ž.-XXX/XX-Z. zo dňa 17.1.1992 v časti D Poľnohospodárska činnosť, bod 27, čo potvrdil aj žalovaný listom zo dňa 21.7.2008 označeným ako určenie ochranných pásiem vodnej nádrže v katastrálnom území obce Zvala. Žalobkyňa konštatovala, že pred výstavbou vodnej nádrže Starina žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia predmetné pozemky riadne užívali a obhospodarovali

až do roku 1985, kedy im výstavba vodnej nádrže Starina akékoľvek ďalšie užívanie pozemkov v spoluvlastníctve žalobkyne znemožnila. Výstavba VN Starina prebiehala v rokoch 1981 až 1988. Znaleckým posudkom vypracovaným P. D. dňa 24.11.1997 v Snine bola hodnota pozemkov ocenená na 80.889,00 Sk za hektár, t. j. 2.685,02 eur za hektár. Pri výpočte majetkovej ujmy vychádzala žalobkyňa z tohto ocenenia znalcom, avšak pretože sa jedná iba o orientačné ocenenie, navrhovala v konaní vykonať znalecké dokazovanie. Žalobkyňa mala za to, že jej úplným obmedzením užívania pozemkov jej vznikla majetková ujma vo výške 13.335,58 eur ročne, od roku 1985 vo výške 453.409,72 eur s príslušenstvom, keďže žalobkyňa, resp. jej právni predchodcovia boli od r. 1985, t.j. už skoro 36 rokov, obmedzení v užívaní pozemkov.

3. Žalobkyňa k podaniu pripojila informatívne výpisy z listov vlastníctva, rozhodnutie č. Ž.-XXX/XX-Z. zo dňa 17.1.1992, grafickú identifikáciu a vyznačenie hranice ochranného pásma II. stupňa VN Starina č. XXX-XXXX-P. zo dňa 1.4.2019, určenie ochranných pásiem vodohospodárskej nádrže v katastrálnom území obce T., znalecký posudok zo dňa 24.11.1997.

4. Žalovaný so žalobou nesúhlasil a žiadal, aby súd konanie zastavil v dôsledku absencie procesných podmienok konania, keďže žalobkyňa už podala na Okresný súd Košice I žalobu proti žalovanému o vyporiadanie majetkovej ujmy, o ktorej už Okresný súd Košice I pod sp.zn. 25C/158/2005 právoplatne rozhodol a to tak, že žalobu zamietol v časti 19.916,35 eur s tým, že v časti 70.706,03 eur konanie zastavil. Rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 26.7.2011.

5. Žalobkyňa s prekážkou „res iudicata“ nesúhlasila, nakoľko v tomto konaní vystupuje iný žalovaný, pričom žiadala, aby ako žalovaný v 2. rade v tomto konaní vystupovala aj Slovenská republika, zastúpená Ministerstvom životného prostredia SR a keďže svoj návrh vzala späť, uznesením zo dňa 5.5.2020 č.k. 12C/20/2019-153 súd prvej inštancie nepripustil do konania tohto žalovaného.

6. Po oboznámení obsahu spisu vedeného na Okresnom súde Košice I sp.zn. 25C/158/2005 (viď bod 10. odôvodnenia napadnutého rozsudku), súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 46 ods. 3 Ústavy SR, § 5 ods. 1, 2 zákona č. 111/1990 Zb. o štátnom podniku v znení neskorších predpisov, § 230 Civilného sporového poriadku (účinného od 1.7.2016, ďalej len „CSP“), § 161 ods. 1, 2 CSP a keďže z obsahu pripojeného spisu Okresného súdu Košice I, Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, Košice, bol stranou sporu v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 25C/158/2005 a v tomto konaní Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, Radničné námestie 8, Banská Štiavnica, organizačná zložka podniku: Slovenský vodohospodársky podnik, š.p., odštepny závod Košice, Ďumbierska 14, Košice, mal súd za to, že v oboch konaniach je stranou sporu Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, konajúci prostredníctvom odštepneho závodu Košice, Ďumbierska 14, Košice a nakoľko súd v konaní vedenom pod sp. zn. 25C/158/2005 rozhodol o žalobe tak, že žalobu zamietol v časti o zaplatenie sumy 24.035,00 eur, konštatoval v tomto spore prekážku právoplatne rozhodnutej veci a preto aj zastavil konanie o zaplatenie sumy 24.035,00 eur pre prekážku res iudicata (§ 230 CSP) podľa § 161 ods. 2 CSP.

7. Predmetom konania teda ostala len suma vo výške 429.374,72 eur s príslušenstvom s tým, že na základe vykonaného dokazovania a jeho vyhodnotenia, po právnom posúdení veci v zostávajúcej časti uplatneného nároku v zmysle ust. § 32 ods. 6, 8 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách, § 59 ods. 1 písm. a/ tohto zákona, § 8 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach v znení neskorších zmien a doplnkov, § 12 ods. 1, 2, 4 tohto zákona dospel k záveru, že žalobkyňa nie je aktívne legitimovanou osobou oprávnenou na uplatnenie tohto nároku, ktorou je len pozemkové spoločenstvo s tým, že ani žalovaný nie je správne pasívne vecne legitimovaný v spore, keďže žalobkyňa si uplatnila náhradu nemajetkovej ujmy v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci v znení neskorších predpisov s odkazom na ust. § 3 ods. 1, § 5 ods. 1, § 6 ods. 1, § 9 ods. 1, 2 tohto zákona, pričom aj po meritórnom posúdení nesplnenia kumulatívnych predpokladov titulom náhrady škody, nakoľko žalobkyňa uplatnený nárok odvodzovala z Uznesenia Rady ONV v Humennom zo dňa 24.8.1973, Správy o sanačných opatreniach súvisiacich s výstavbou vodárenskej nádrže Starina a štúdie využívaných pozemkov a povodní vodárenskej nádrže, rozhodnutia Okresného úradu Snina, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva zo dňa 28.1.2002 č.j. X.-XXXX/XXXXX-XX a zo skutočností, že obec bola nezákonne vysídlená, aj keď sa nachádza 8 km od vodnej nádrže Starina, pričom bola nútená dom zbúrať a ešte za to aj zaplatiť a bývať na rôznych možných miestach, z dôvodu neunesenia dôkazného bremena v spore, pre nenaplnenie zákonných predpokladov v zmysle

§ 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z.z., konštatoval, že žalobkyňa nepreukázala splnenie predpokladov pre vznik zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci podľa zákona č. 514/2003 Z.z. a preto v prevyšujúcej časti požadovanej náhrady škody v peniazoch, žalobu zamietol. O nároku na náhradu trov konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP.

8. Proti rozsudku podala v zákonnej lehote (včas) odvolanie žalobkyňa. Uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP. Navrhovala, aby odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Mala za to, že odôvodnenie rozhodnutia je nepreskúmateľné, a to čo sa týka oboch výrokov. Nesúhlasila s tým, že vo veci nemá aktívnu vecnú legitimáciu a nie je daná ani pasívna vecná legitimácia žalovaného. Ďalej citovala ust. § 15 ods. 1 zákona o pozemkových spoločnostiach a tvrdila, že aj záver súdu je aj v tomto smere nepreskúmateľný. Čo sa týka pasívnej vecnej legitimácie žalovaného, odkazovala na ust. § 32 ods. 6 zákona č. 364/2004 Z.z. o vodách v znení neskorších predpisov a nakoľko žalovaný zabezpečuje dodávku vody z vodných tokov a bol osobou, ktorá v minulosti viedla rokovania so žalobkyňou ohľadne vyplatenia majetkovej náhrady, súd neriešil aj prvú vetu ust. § 32 ods. 6 citovaného zákona. Uviedla, že súd nebral zreteľ ani na konkrétnosť danej veci a uplatnený nárok v znení jeho konkrétneho zdôvodnenia, čím sa nevysporiadal vôbec s konkrétnymi skutočnosťami v znení náležitého vysporiadania sa s príslušnými zákonnými ustanoveniami, na ktoré poukazovala. Preto je rozhodnutie súdu neodôvodnené, zmätočné a nezrozumiteľné, rovnako nepresvedčivé.

9. Žalobkyňa ďalej namietala porušenie práva na spravodlivý proces, po citácii čl. 46 ods. 1, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, čl. 6 ods. 2, čl. 9, čl. 14 CSP, § 176 CSP a uvádzala, že je osobou staršieho veku, ktorá má vážne zdravotné problémy so sluchom (viď predložené dôkazy) a preto mala záujem, aby sa pojednávania zúčastnili aj jej dve dcéry, ktoré súd ale vylúčil z pojednávania a nepovolil im účasť, čo navyše nie je ani zachytené v zápisnici o pojednávaní a to aj napriek tomu, že vopred upovedomila konajúci súd o problémoch so sluchom. Má tak za to, že mohlo dôjsť k rozporom medzi tým, čo uvádzala na pojednávaní a zaznamenanými výrokmi, dávajúc do pozornosti aj čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ktorým je Slovenská republika viazaná a vylúčenie verejnosti len zákonom v stanovených prípadoch, čo ale v danom prípade nie je naplnené, keďže neexistovali žiadne dôvody na to, aby súd vylúčil verejnosť z pojednávania. Uvedeným konaním súdu preto došlo k porušeniu ústavného práva na spravodlivý súdny proces s tým, že súd rovnako porušil povinnosť vyplývajúcu z článku 6 ods. 2 CSP, keďže nezohľadnil špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného a sociálneho postavenia, čím znemožnil žalobkyňi účinne hájiť svoje práva v súdnom konaní.

10. K neexistencii prekážky právoplatne rozhodnutej veci uvádzala, že z odôvodnenia rozsudku sp. zn. 25C/158/2005 je zrejmé, že nejde o ten istý predmet konania, keďže v tamtom konaní neboli riadne identifikované pozemky o ktoré sa jedná, a preto súd reálne a konkrétne neposúdil totožnosť predmetu konania v oboch súdnych konaniach a rovnako nejde ani o totožnosť subjektov, keďže v konaní vedenom pred Okresným súdom Košice I pod sp. zn. 25C/158/2005 bol Slovenský vodohospodársky podnik, štátny podnik, odštepný závod Košice a nie žalovaný. Apelovala na to, že rozsudok nie je riadne odôvodnený, je zmätočný, nezrozumiteľný a nepresvedčivý.

11. K odvolaniu žalobkyňa pripojila čestné prehlásenie jej dcér, ktoré súd vylúčil z pojednávania, nakoľko nie sú kvalifikovanými a oficiálnymi právnymi zástupcami žalobkyne, čo nie je ani v odôvodnení rozhodnutia, ako aj v zápisnici z pojednávania podchytené, čím nebol daný žiaden dôvod na ich vylúčenie z pojednávania. Žalobkyňa súdu predložila potvrdenie o jej zdravotnom stave, týkajúce sa sluchu s tým, že na problémy so sluchom poukazovala počas konania, ako aj v podanom odvolaní.

12. Žalovaný v podanom vyjadrení k odvolaniu žalobkyne uviedol, že rozsudok je vecne správny, a preto ho navrhoval potvrdiť. Mal za to, že súd sa správne vysporiadal s aktívnou vecnou legitimáciou v spore, ktorá nie je daná, keďže žalobkyňa si podanou žalobou uplatnila nárok na náhradu škody vo vzťahu k pozemkom, ktorých časť tvoria tzv. spoločnú nehnuteľnosť, ktorej podielovou spoluvlastníčkou je žalobkyňa. Čo sa týka nedostatku pasívnej vecnej legitimácie žalovaného, súd správne na danú vec aplikoval ust. § 32 ods. 6 Vodného zákona, keďže žalovaný nie je vlastníkom stavby ani stavebníkom vodnej stavby slúžiacej na zdúvanie vody vo vodárenskej nádrži. Čo sa týka prekážky právoplatne rozhodnutej veci tvrdil, že žalobkyňa aj v konaní pod sp. zn. 25C/158/2005 sa voči žalovanému rovnako domáhala náhrady nemajetkovej ujmy v zmysle ust. § 32 ods. 6 Vodného zákona s tým, že súd z dôvodu

neunesenia dôkazného bremena jej nárok právoplatne zamietol. K nezákonnému vylúčeniu verejnosti z pojednávania žalovaný zase uviedol, že dcéry žalobkyne neboli v pojednávacej miestnosti prítomné z dôvodu aplikácie ust. § 199 ods. 1 CSP, podľa ktorého platí, že súd dbá, aby výpoveď svedka nebola ovplyvnená jeho prítomnosťou na pojednávaní, keďže dcéry žalobkyne odpovedali kladne.

13. Žalobkyňa vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaného uviedla, že zotrváva na uvádzaných skutočnostiach v podanom odvolaní s tým, že tvrdenie žalovaného, že dcéry uviedli, že budú vypovedať ako svedkyne nie je pravdivé, dávajúc do pozornosti ust. § 196 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva, že súd na návrh strany sporu nariaďuje výsluch svedka, čo ale ona neučinila, a preto neboli splnené zákonné predpoklady v zmysle § 199 CSP na ich vylúčenie z pojednávania. Rovnako táto skutočnosť ani v odôvodnení napadnutého rozhodnutia a taktiež ani v zápisnici nie je podchytená. Následne žalobkyňa doručila súdu dedičské rozhodnutie po poručiteľovi A. D. - viď uznesenie Okresného súdu Humenné XXD/XXX/XXXX, M., čím došlo k nárastu jej podielu na predmetných nehnuteľnostiach vo výške 16,48 podielu z celku, a preto navýšila výšku náhrady škody na sumu 19.024,56 eur.

14. Ďalšie vyjadrenia vo veci neboli podané.

15. Krajský súd v Košiciach ako súd odvolací (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalobkyne ako odvolanie podané včas a oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia pojednávania v zmysle § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP a § 380 CSP, a to z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne je dôvodné.

16. 22. Žalobkyňa uplatnila odvolacie dôvody podľa § 365 ods. 1 písm. a/, b/, d/, e/, f/, g/ a h/ CSP, t.j. že neboli splnené procesné podmienky; súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces; konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností; súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam; zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené a, že rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

17. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. a/ CSP možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky pre nedostatok žaloby, právomoc súdu, príslušnosť súdu, procesnú subjektivitu, procesnú spôsobilosť, prekážku začatého konania, prekážku rozsúdenej veci, vadu v obsadení súdu, rozhodnutie vydané vylúčeným sudcom, nesprávne obsadenie súdu atď.

18. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP je naplnený v prípade ak dôjde k vadám konania alebo aj vadám rozhodnutia v dôsledku ktorých súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva, v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Tento odvolací dôvod je potrebné vykladať eurokonformne s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorá predpokladá, že v tomto prípade ide o porušenie procesných práv a nie hmotnoprávných nárokov strán. Ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty. Právna istota je stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít, a ak takejto ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo. Ak sa spor na základe prihladenia na prípadné skutkové a právne osobitosti prípadu rozhodne inak, každý má právo na dôkladné a presvedčivé odôvodnenie tohto odklonu. Podľa čl. 46 Ústavy SR sa každý môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde. Podľa čl. 48 Ústavy SR má každý právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

19. Pod odňatím možnosti konať pred súdom treba vo všeobecnosti rozumieť taký procesný postup súdu, v dôsledku ktorého účastník nemôže uplatniť konkrétne procesné práva priznané mu Civilným sporovým poriadkom za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom môže dôjsť najmä procesným

postupom súdu, ktorý rozhodnutiu predchádza. Zároveň podľa ustálenej súdnej praxe k odňatiu možnosti konať pred súdom, môže dôjsť nielen procesným postupom súdu tak ako je to vyššie uvedené, ale aj rozhodnutím samotným a to v prípade, ak rozsudok je nepreskúmateľný pre nezrozumiteľnosť a nedostatok dôvodov.

20. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie je subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, t.j. vadami konania podľa § 365 ods. 1 písm. d/ CSP sú iné vady, ktoré mohli mať vplyv na výrok rozhodnutia, s výnimkou tých, ktoré sú uvedené v § 365 ods. 1 písm. a/, b/, c/ CSP.

21. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. e/ CSP je v súdnej praxi daný vtedy, ak súd prvej inštancie neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnutý dôkaz potrebný na zistenie rozhodujúcich skutočností, k čomu je potrebné uviesť, že súd nie je povinný vykonať všetky navrhnuté dôkazy stranami konania, najmä súd nevykoná dôkazy na preukázanie skutočností, ktoré z hľadiska hmotného práva nie sú významné a nevykoná ani dôkazy nadbytočné, t.j. ku skutkovým okolnostiam, ktoré boli už preukázané iným spôsobom alebo založené na zhodnom tvrdení strán sporu. Neúplné zistenie skutkového stavu je odvolacím dôvodom len za predpokladu, že príčinou neúplných skutkových zistení bola okolnosť, že súd prvej inštancie nevykonal stranou sporu navrhnutý dôkaz spôsobilý preukázať právne významnú skutočnosť. Iba samotná okolnosť, že nevykonal dôkazy účastníkmi navrhnuté, nemôže byť v spore spôsobilým odvolacím dôvodom. Zároveň musí ísť len o skutočnosti a dôkazy uplatnené už v konaní pred súdom prvej inštancie.

22. Odvolací dôvod podľa ust. § 365 ods. 1 písm. f/ CSP je daný v prípade nesprávneho postupu súdu prvej inštancie pri hodnotení výsledkov vykonaného dokazovania, teda v prípade, ak súd vzal do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplynuli alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne nevyšli počas konania nijak inak najavo. Môže sa jednať aj o prípad, keď súd neprihliadol na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyšli počas konania najavo inak. O nesprávne skutkové zistenie môže ísť aj v prípade, ak dôjde k logickému rozporu v hodnotení dôkazov, t.j. skutočnosti, ktoré vyplynuli z prednesov účastníkov alebo vyšli v konaní najavo inak súd vyhodnotil tak, že to vyvolávalo logický rozpor. Skutkové zistenia nezodpovedajú vykonaným dôkazom, ak výsledok hodnotenia dôkazov nie je v súlade s ust. § 191 ods. 1, 2 CSP alebo ak výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedá tomu, čo malo byť zistené spôsobom vyplývajúcim z ust. § 192, § 193 a § 205 CSP, pričom sa jedná o také skutkové zistenia, na základe ktorých súd prvej inštancie vec posúdil po právnej stránke.

23. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. g/ CSP je daný vtedy, ak súd vykonal všetky navrhnuté dôkazné prostriedky a súčasne pri ich vykonávaní a hodnotení neporušil žiadne zákonné ustanovenie, môže strana sporu podať odvolanie, v ktorom môže za prísneho dodržania zákonných podmienok uvádzať nové skutočnosti alebo dôkazy, t.j. také, ktoré v konaní na súde prvej inštancie neboli uvedené a popri ktorých skutkový stav zistený súdom prvej inštancie už neobstojí.

24. Z citovaného ustanovenie vyplýva, že podmienku novosti spĺňajú iba tie skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli stranám sporu uvedené počas konania na súde prvej inštancie alebo v ňom inak nevyšli najavo. Dôvodom odvolania môžu byť len tie skutočnosti, ktoré nastali do rozhodnutia súdu prvej inštancie. Vzhľadom na to, že pre súd je rozhodujúci stav v čase vyhlásenia rozsudku (§ 217 CSP) malo by sa pod všeobecným vymedzením „do rozhodnutia“ rozumieť do vyhlásenia rozsudku. Treba ale uviesť, že pri dôkazoch na rozdiel od skutočností netreba striktno trvať na tom, že musí ísť o dôkazy, ktoré existovali už v čase pôvodného konania. Dôvodom odvolania teda môžu byť tak dôkazy, ktoré existovali už v čase vyhlásenia rozsudku napadaného odvolaním, ako aj dôkazy, ktoré síce vznikli až neskôr, ale sú schopné spätne dokázať skutočnosti tvrdené pred vydaním rozhodnutia. Spoločným znakom pre nové dôkazy uplatňované v odvolaní je, že sa musia vzťahovať na rozhodné skutočnosti. Ak preto súd považuje určitú skutočnosť za nerozhodnú, nestačí uvedenie nového dôkazu k tejto skutočnosti na to, aby predstavoval zákonný dôvod na podanie odvolania. Dôvodom odvolania nemôžu byť ani dôkazy, ktoré majú preukázať skutočnosť, ktorá nemôže byť dôvodom odvolania len preto, že ju strana sporu zo svojej viny neuplatnila a v konaní na súde prvej inštancie.

25. Podľa § 366 CSP novoty v odvolacom konaní prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

26. K odvolaciemu dôvodu podľa ust. § 365 ods. 1 písm. h/ CSP odvolací súd uvádza, že právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový stav, t.zn. vyvodzuje zo skutkového zistenia aké práva a povinnosti majú strany sporu podľa príslušného právneho predpisu. Nesprávnym právnym posúdením veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav (skutkové zistenie), pričom o mylnú aplikáciu právnych predpisov ide, ak použil iný právny predpis, než ktorý mal správne použiť alebo aplikoval správny predpis, ale nesprávne ho vyložil, príp. ho na daný skutkový stav inak nesprávne aplikoval zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené.

27. Odvolací súd ako prvé dospel k záveru o naplnení odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. b/ CSP, keďže napadnutý rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov konkrétnej veci, a to pokiaľ ide o jeho skutkové a právne závery, berúc do úvahy aj nenáležité odôvodnenie prekážky „res iudicata“ právoplatne rozhodnutej veci (§ 230 CSP), z hľadiska konkrétneho naplnenia vyžadovaných zákonných predpokladov a to s apelom na to, že právne posúdenie veci je vždy povinnosťou súdu a v prípade, ak z odôvodnenia podanej žaloby súd vyhodnotil, že uplatnený nárok spočíva podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škody spôsobené pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, nemôže žalobu z dôvodu nedostatku pasívnej vecnej legitímácie len tak zamietnuť, nakoľko v danom prípade je povinnosťou súdu, aby predovšetkým poučil žalobkyňu o potrebe prevedenia zmeny v označení žalovaného. Ak žalobkyňa aj napriek poučeniu by túto opravu nevykonala, až v takom prípade má oprávnenie súd nárok zamietnuť pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie (viď v tomto znení rozhodnutie NS SR z 26.9.2012 sp.zn. 6Cdo 149/2011, z 29.9.2009 sp.zn. 4Cdo 193/2009, z 9.5.2012 sp.zn. 1Cob 398/2011), pričom z obsahu spisu nie je zrejmé dodržanie tohto postupu.

28. Odvolací súd uvádza, že žalobkyňa uplatnený nárok odôvodňovala aj skutočnosťami, že ona a jej právní predchodcovia predmetné pozemky nemôžu užívať a obhospodarovať už takmer 36 rokov s tým, že tieto pozemky sa nachádzajú v ochrannom pásme, sú pre ňu nedostupné, náhradu za nich nedostala, jej obec bola nezákonne vysídlená, jej pozemky sa nachádzajú 8 km od vodnej nádrže Starina a preto je tam zákaz hnojenia, chovu dobytka atď., boli nútení svoj dom zbúrať a ešte aj za to zaplatiť, jej vnúčenca vôbec nepoznali a ani nepoznajú život na vidieku, museli sa vysťahovať a bývať na rôznych miestach a psychicky boli na dne, pričom žiada odstránenie majetkových krívd, keďže tam mali rodinný dom, záhradu a pozemky, ktoré nemohli a nemôžu užívať, chce si zakúpiť pozemky, keďže má 5 dospelých vnukov, pričom ide o pozemky po jej otcovi. S týmto konkrétnym odôvodnením sa ale súd prvej inštancie konkrétne nevysporiadal, čo odvolací súd dáva do pozornosti, a či práve toto zdôvodnenie uplatneného nároku neprináleží vec posúdiť nielen v znení zákona č. 514/2003 Z.z., ale aj v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka, keďže žalobkyňa tvrdí, že nie všetky pozemky sa nachádzajú v ochrannom pásme. S týmito skutočnosťami sa treba dôsledne vyporiadať, keďže tieto skutočnosti majú vplyv na správne právne posúdenie veci.

29. Podľa ust. § 220 ods. 2 CSP v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súď jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súď dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

30. Odvolací súd uvádza, že každý rozsudok musí obsahovať odôvodnenie v súlade s cit. § 220 ods. 2 CSP, pretože povinnosť súdu riadne odôvodniť rozhodnutie, je odrazom práva strany sporu na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vysporiada i so špecifickými námietkami strany sporu. V odôvodnení sa súď, rozhodujúci o uplatnenom nároku, musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen s poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s

poukazom na právne závery, ktoré prijal; niet v ňom miesta pre dohady a domnienky. Súdne rozhodnutie musí preto obsahovať stručný a jasný výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku. Odôvodnenie má byť prostriedkom kontroly správnosti rozhodnutia nielen pre súd, ktorý ho vydal, ale aj pre súd, ktorý ho bude preskúmavať v dôsledku opravného prostriedku, t.j. musí byť preskúmateľné.

31. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že o nepreskúmateľný rozsudok ide vtedy, ak dôvody neobsahuje alebo sú nezrozumiteľne podané. Odôvodnenie musí byť úplné v zmysle, že sa vysporiada so všetkými otázkami riešenými v konaní a musí byť v súlade s výrokom. Súd rozhodujúci o uplatnenom nároku sa teda musí vysporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a jeho závery musia byť dostatočne vysvetlené.

32. Odvolaním napadnutý rozsudok uvedené náležitosti nemá, a to pokiaľ ide o zdôvodnenie konkrétnych skutočností uplatneného nároku, čo má vplyv na právne posúdenie sporu, ktoré je vždy povinnosťou súdu a tým aj na záver súdu o nedostatku aktívnej legitímácii žalobkyne, ako aj pasívnej legitímácie žalovaného v spore, taktiež aj na posúdenie prekážky „res iudicata“, keďže súd prvej inštancie sa jasným a zrozumiteľným spôsobom nevyrovnal so všetkými skutkovými a právnymi skutočnosťami, ktoré sú pre rozhodnutie vo veci podstatné a právne významné. Stranám sporu neozrejmil svoje myšlienkové pochody, spôsob hodnotenia dôkazov, zo skutkových zistení nevyvodil právne závery takým spôsobom, aby výsledok rozhodovacej činnosti bol jasný, zrozumiteľný a dostatočne odôvodnený a aby strany sporu nemuseli hľadať odpovede na nastolenú problematiku v rovine dohadov a tak, aby sa s prijatými závermi bolo možné stotožniť ako s logickým záverom procesu poznania nielen právnych záverov, ale aj záverov skutkových, z ktorých právne závery vychádzajú. Zároveň nepodal výklad právneho posúdenia zisteného skutkového stavu podľa všetkých relevantných hmotnoprávných zákonných ustanovení, a to aj v znení, že má ísť o spoločnú nehnuteľnosť podľa § 8 zákona č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach v znení neskorších právnych predpisov, keďže zo zdôvodnenia v bodoch 25, 26 napadnutého rozhodnutia nie je zrejmé, akých konkrétnych nehnuteľností, v znení akých podielov je nárok uplatnený, s odkazom na jednotlivé vykonané dôkazy a ich vyhodnotenie, čím právne posúdenie je v spore predčasné. V tomto smere treba apelovať na to, že aj keď súd v bode 4 odôvodnenia napadnutého rozsudku citoval dôkazy, ktoré žalobkyňa predložila k podanému odôvodneniu podanej žaloby, tieto dôkazy súd prvej inštancie nevyhodnotil v zmysle ust. § 191 a nasl. CSP v kontexte následne učeného právneho posúdenia veci, čo je taktiež v rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP.

33. Teda posúdenie aktívnej, ako aj pasívnej vecnej legitímácie strán sporu, taktiež prekážky rozhodnutej veci „res iudicata“ nezodpovedá ust. § 220 ods. 2 CSP, keďže nezohľadňuje všetky špecifiká danej veci, čím je rozhodnutie súdu predčasné.

34. Odvolací súd uvádza, že otázku vecnej legitímácie súd skúma „ex off“ v každom štádiu konania a nedostatok aktívnej či pasívnej vecnej legitímácie bez ďalšieho vždy vedie k zamietnutiu žaloby.

35. Preskúmanie vecnej legitímácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu) alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného) je imanentnou súčasťou každého súdneho konania. Súd vecnú legitímáciu skúma vždy, aj bez návrhu a aj v prípade, že ju žiadna zo sporových strán nenamieta (porovnaj rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29.6.2010 sp.zn. 2Cdo 205/2009).

36. Pod vecnou legitímáciou, či už aktívnou alebo pasívnou sa vo všeobecnosti v sporovom konaní rozumie oprávnenie alebo povinnosť strán sporu vyplývajúce z hmotného práva. Vecnú legitímáciu má tá sporová strana, ktorej svedčí stav z hmotného práva, teda ktorá je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitímácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti, vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitímácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje.

37. Vecnou legitímáciou je stav vyplývajúci z hmotného práva, kedy jedna sporová strana (žalobca) je subjektom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide a sporová strana na opačnej procesnej strane (žalovaný) je subjektom hmotnoprávnej povinnosti, je pasívne vecne legitimovaná (porovnaj uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 22.11.2011 č.k. III.ÚS 517/2011-9).

38. Vecná legitímácia sa na začiatku tvrdí, avšak súd žalobe vyhovie len vtedy, ak žalobca je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia a žaluje osobu, ktorá v čase rozhodnutia súdu je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti. Rozhodujúci je teda stav ku dňu vyhlásenia rozhodnutia, preto bez právneho významu je posudzovanie vecnej legitímácie v čase začatia konania, ako aj pri právnom posúdení veci v rozpore s ust. § 220 ods. 2 CSP.

39. Súd prvej inštancie žalobu žalobkyne zamietol z dôvodu nedostatku aktívnej, ako aj pasívnej legitímácie strán sporu, čo ale všetkými konkrétnymi skutočnosťami neodôvodňoval, a aj keď v danom spore dospel k záveru, že nie je daná aktívna, ako aj pasívna vecná legitímácia strán sporu, následne vec meritórne preskúmal, nakoľko konštatoval v bode 35 odôvodnenia napadnutého rozsudku, že v danom prípade neboli kumulatívne splnené zákonné predpoklady uplatneného nároku titulom náhrady škody spôsobenej pri výkone verejnej moci a to z dôvodu neunesenia dôkazného bremena v spore s tým, že uviedol, že nezákonnosť rozhodnutia žalobkyňa videla vo vydaní uznesenia Rady ONV v Humennom zo dňa 24.8.1973, Správe o sanačných opatreniach súvisiacich s výstavbou vodárenskej nádrže Starina a štúdiu využívania pozemkov a povodní vodárenskej nádrže a vydaní rozhodnutia Okresného úradu Snina, odbor pozemkový, poľnohospodárstva a lesného hospodárstva zo dňa 28.1.2002 č.j. X. - XXXX/XXXX-XX a nesprávny úradný postup v tom, že obec bola nezákonne vysídlená, aj keď sa nachádzala 8 km od vodnej nádrže Starina, pričom bola nútená dom zbúrať a ešte za to aj zaplatiť, museli sa vysťahovať a bývať na rôznych možných miestach, atď. Treba uviesť, že so vznesenou námietkou premlčania sa v odôvodnení rozsudku nevysporiadal v zmysle § 220 ods. 2 CSP.

40. Odvolací súd poukazuje na uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I.ÚS/327/2018 z 19. septembra 2018 v tomto znení, že na nezákonnosti nemožno stavať zákonnosť, in concreto na nesprávnom a nezákonnom úradnom postupe nie je možné postaviť zákonné rozhodnutie. Ak je nesprávny úradný postup zavŕšený rozhodnutím, tak toto rozhodnutie by v prvom rade nebolo možné považovať za zákonné, a teda by nebolo možné ponechať ho bez povšimnutia a domáhať sa nároku na náhradu škody len z titulu jemu predchádzajúceho nesprávneho postupu, pretože by tým bol nastolený neúnosný a nezákonný stav, keď by postupom orgánu verejnej moci poškodený subjekt síce akceptoval a riadil sa z nezákonného postupu vzídeným rozhodnutím, avšak súčasne by spochybňoval zákonnosť jemu predchádzajúceho postupu.

41. Čo sa týka danej problematiky rovnako odvolací súd poukazuje aj na Uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky IV.ÚS 176/2013-18 zo dňa 27. marca 2013, a to v prípade, ak žalobkyňa uplatnený nárok uplatnila v súlade s Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 438/2005 Z.z. o podrobnostiach obsahu žiadosti o úhradu náhrady za obmedzenie bežného obhospodarovania pozemku a o spôsobe výpočtu náhrady, kedy len v tomto prípade nie je žalobkyňa aktívne vecne legitimovaná na podanie žaloby podľa § 32 ods. 6 a 8 zákona o vodách, čo ale treba so zreteľom na zdôvodnenie podanej žaloby, konkrétne odôvodniť v zmysle § 220 ods. 2 CSP, a to so zreteľom aj na konkrétne odvolacie námietky žalobkyne, keďže mala za to, že jej uplatnený nárok nemal byť zamietnutý z dôvodu, že žalobe nepredchádzalo podanie žiadosti podľa nariadenia vlády č. 438/2005 Z.z..

42. Vychádzajúc z vyššie uvedených úvah, berúc do úvahy konkrétne skutočnosti zdôvodnenia podanej žaloby, odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie sa náležite nevysporiadal so všetkými konkrétnymi skutočnosťami relevantnými pre posúdenie prekážky „res iudicata“, ako aj vecnej legitímácie strán sporu, čím je jeho záver v tomto smere predčasný a nepreskúmateľný, v dôsledku čoho súd prvej inštancie dôvodnosť uplatneného nároku na náhradu škody predčasne právne posúdil a preto odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok v zmysle ust. § 389 ods. 1 písm. b/ a c/ CSP a vec vracia súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v zmysle § 391 ods. 1 CSP.

43. Po vrátení veci bude úlohou súdu prvej inštancie vychádzať z vyššie uvedených úvah odvolacieho súdu a dôsledne sa zaoberať vecnou legitímáciou strán sporu s dôrazom na zákonnú povinnosť súdu vec správne právne posúdiť, a to so zreteľom na konkrétne skutočnosti odôvodnenia podanej žaloby a len v prípade, že vo veci je daná aktívna, ako aj pasívna vecná legitímácia strán sporu, vec meritórne prejednať a o nej rozhodnúť a to až po vykonaní dôkazov zákonným postupom v znení ich vyhodnotenia v zmysle ust. § 191 a nasl. CSP, ako aj s odkazom na ust. § 220 ods. 2 CSP, ak vo veci nie je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci (§ 230 CSP), a uplatnený nárok nie je premlčaný.

44. Po vrátení veci je povinnosťou súdu sa taktiež vysporiadať so všetkými námietkami žalobkyne vznesenými v tomto konaní, berúc do úvahy aj vyjadrenie žalovaného.

45. Odvolací súd apeluje na to, že pojednávania sú zásadne verejné a len v zákonom stanovených prípadoch môže súd verejnosť vylúčiť (§ 176 CSP) s tým, že v sporovom konaní strany sporu navrhujú dôkazy a súd ich len vykonáva (§ 185 CSP, § 187 CSP) s tým, že v prípade nezákonného vylúčenia verejnosti z pojednávania sa narúša zásada verejnosti pojednávania.

46. Podľa § 176 CSP pojednávanie je zásadne verejné (1). Verejnosť možno na celé pojednávanie alebo na jeho časť vylúčiť, len ak by verejné prejednanie sporu ohrozilo ochranu utajovaných skutočností, citlivých informácií a skutočností chránených podľa osobitného predpisu (ďalej len „údaje chránené podľa osobitného predpisu“) alebo dôležitý záujem strany alebo svedka. Vylúčenie verejnosti súd vhodným spôsobom oznámi (2). Aj keď nie sú splnené podmienky na vylúčenie verejnosti, súd môže z dôvodov hodných osobitného zreteľa odoprieť prístup na pojednávanie jednotlivým osobám (3). Ak bola verejnosť vylúčená, súd môže na návrh strany povoliť jednotlivým osobám, aby boli prítomné na pojednávaní alebo jeho časti a zároveň ich poučí o povinnosti zachovávať mlčanlivosť o všetkých skutočnostiach podľa odseku 2 (4). Obrazové záznamy, obrazové prenosy alebo zvukové prenosy z priebehu pojednávania možno vyhotovovať len so súhlasom súdu (5).

47. Podľa § 185 CSP súd rozhodne, ktoré z navrhnutých dôkazov vykoná (1). Súd môže aj bez návrhu vykonať dôkaz, ktorý vyplýva z verejných registrov a zoznamov, ak tieto registre alebo zoznamy nasvedčujú, že skutkové tvrdenia strán sú v rozpore so skutočnosťou; iné dôkazy bez návrhu nevykoná, ak tento zákon neustanovuje inak (2). Súd aj bez návrhu môže vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky, či navrhované rozhodnutie bude vykonateľné, a na zistenie cudzieho práva (3).

48. Podľa § 187 CSP za dôkaz môže slúžiť všetko, čo môže prispieť k náležitému objasneniu veci a čo sa získalo zákonným spôsobom z dôkazných prostriedkov (1). Dôkazným prostriedkom je najmä výsluch strany, výsluch svedka, listina, odborné vyjadrenie, znalecké dokazovanie a obhliadka. Ak nie je spôsob vykonania dôkazu predpísaný, určí ho súd (2).

49. Podľa čl. 14 CSP pojednávanie prebieha zásadne verejne, ak zákon neustanovuje inak; verejnosť môže byť z konania vylúčená len zo závažných dôvodov ustanovených zákonom.

50. Podľa čl. 13 CSP strany sporu konajú v styku so súdom osobne, ak zákon neustanovuje inak. Strany sporu môžu konať aj prostredníctvom zástupcu; napriek zastúpeniu môže súd stranu sporu vyslúchnuť, ak je to potrebné a možné (1). Zákon ustanoví, kedy je zastúpenie povinné a v ktorých prípadoch je strana sporu povinná byť zastúpená advokátom (2).

51. V danom prípade ako prvé je potrebné preskúmať žalobkyňou predloženú zdravotnú dokumentáciu o poruche je sluchu, a to v znení či je schopná chápať a zachytiť priebeh pojednávania a riadne uplatňovať svoje práva v súdnom konaní a v prípade, ak súd zistí, že trpí poruchou sluchu, ktorá jej to znemožňuje, je súd povinný sa postarať o zabezpečenie jej práv v civilnom sporovom konaní a to tak, aby konaním súdu nedošlo k odňatiu práv žalobkyne na spravodlivý súdny proces, keďže ochrana ohrozených alebo porušených práv a právom chránených záujmov musí byť spravodlivá a účinná tak, aby bol naplnený princíp právnej istoty (čl. 2 CSP) s tým, že súd zohľadňuje špecifické potreby strán sporu vyplývajúce z ich zdravotného stavu a sociálneho postavenia (čl. 6 ods. 2 CSP).

52. Podľa čl. 11 ods. 1, 2 CSP úkony strán sporu sa posudzujú s prihliadnutím na ich obsah. Pri posudzovaní obsahu úkonov strán sporu sa predpokladá, že každá fyzická osoba konajúca ako strana sporu alebo za stranu sporu má rozumové schopnosti na úrovni priemerne spôsobilej osoby schopnej vnímať a posúdiť v styku so súdom zmysel a účel konania, ako i jazykové vyjadrenie právnych noriem obsiahnutých v tomto zákone.

53. V novom rozhodnutí súd prvej inštancie opätovne rozhodne aj o trovách celého konania, t.j. vrátane trov tohto odvolacieho konania v zmysle § 396 ods. 3 CSP.

54. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3:0 (§ 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie **n i e j e** prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).